

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou v právní věci

žalobce **I. A.**, nar. X.
státní příslušnost Moldavská republika
zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2024, č. j. OAM-1425/ZA-ZA11-ZA01-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2024, č. j. OAM-1425/ZA-ZA11-ZA01-2024, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Žalobní body

2. Podle názoru žalobce klíčovou otázkou, s níž se měl žalovaný vypořádat, byla pozice moldavské policie a její neochota projednat podaná trestní oznámení žalobcem. Policie se odmítla zabývat jeho trestními oznámeními na soukromoprávní osoby, čímž mu neposkytla ochranu a trestnou činnost páchanou vůči jeho osobě přehlížela. V důsledku omisivního jednání policie přerůstá původně soukromoprávní konflikt žalobce v pronásledování jeho osoby. Žalovaný nepostupoval podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, neboť nezjistil skutečný stav věci. Poskytl toliko obecné odůvodnění zamítavého postupu, aniž by se vypořádal s touto otázkou.
3. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, neboť se žalovaný vůbec nezaobíral možností udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany. Žalovaný nedostatečně posoudil bezpečnostní situaci v zemi a nenabídl podklady, které by byly s to vyvrátit tvrzení žalobce o nebezpečnosti Moldavské republiky (dále jen „Moldavsko“).
4. Je-li proces hodnocení důkazů založen na jejich pořízení a následném vypořádání (a to nejprve izolovaně a poté ve vzájemném kontextu), žalobce má za to, že v tomto ohledu rozhodnutí zaostává a odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 4 Ads 17/2007-66. Z odůvodnění rozhodnutí nevyplývá, co si správní orgán myslí o důvodech obav žalobce.
5. Žalobce poukazuje na chybějící komparaci s odůvodněním první žádosti žalobce, pro kterou pokládá správní orgán nyní projednávanou věc za duplicitní žádost.
6. Sekundárně žalobce upozorňuje na rozpor napadeného rozhodnutí se závěry rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 4. 10. 2024 ve věci C-406/22, CV, které se týká bezpečnostní situace v Moldavsku. Má za to, že nelze bez dalšího považovat Moldavsko za bezpečnou zemi původu.
7. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti, které žalobce tvrdil, shromáždil k nim relevantní informace o zemi původu a zjistil skutečný stav věci.
9. Žalobce nedoložil žádné důkazy, které by podporovaly jeho tvrzení o obavách z kriminálního podsvětí, a to i přesto, že tvrdil, že mu byly zasílány výhrůžné dopisy. Žalobce již po X. byl rozhodnutý opustit vlast, v této době mu však ještě nebylo vyhrožováno. Žalovaný má za to, že u žalobce převažovaly osobně-ekonomické důvody

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

pro opuštění vlasti. Toto přesvědčení žalovaného podporuje i skutečnost, že po příjezdu do České republiky (dále jen „ČR“) žalobce dva roky vykonával závislou činnost za úplatu bez povolení k pobytu. O mezinárodní ochranu požádal až po svém zadržení Policií ČR. Žalovaný má za to, že se dostatečně vyjádřil k omisivnímu jednání moldavské policie na str. 5-6 napadeného rozhodnutí, kde vyhodnotil jak výpověď žalobce, tak opatřené zprávy o zemi původu. Navrhl žalobu zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

10. Žalobce podal dne 21. 10. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 25. 10. 2024 poskytl údaje k podané žádosti o mezinárodní ochranu, v nichž uvedl, že je moldavské státní příslušnosti, X. národnosti a dorozumí se X. Vyznává X. a o politiku se nezajímá. Je X. Naposledy žil v X. Vlast opustil v X. Cestoval autobusem přes X. do ČR. Od července roku 2022 je na území ČR nepřetržitě. O mezinárodní ochranu žádá poprvé. Je X. V Moldavsku byl od X. ve X. za X. Žádost o mezinárodní ochranu podal pro obavy ze smrtelného nebezpečí v Moldavsku, neboť byl zapojen do kriminálního podsvětí. Ví, jak pašovat předměty do vězení. Když byl propuštěn z X., kriminální živly mu začaly posílat dopisy a chodit k němu domů. Obracel se na policii, ale ta mu pouze sdělila, že je bezmocná a nedokáže se situací žalobce nic udělat.
11. Téhož dne žalovaný s žalobcem provedl pohovor, v němž žalobce uvedl, že se rozhodl vycestovat ihned poté, co byl propuštěn z X., tedy v X. Několik měsíců poté už byl v Evropě. Impulsem pro vycestování bylo pochopení, že je v ohrožení života a nemůže očekávat pomoc od policie. Nechtěl ohrozit své příbuzné. V ČR pobýval nelegálně a příležitostně pracoval na stavbách. O pobytové oprávnění nepožádal, protože nevěděl, na koho se obrátit. O mezinárodní ochranu požádal až nyní, protože ho zadržela policie, udělila mu vyhoštění a jeho situace neměla jiného východiska. Dříve se o ni neodhodlal požádat. Poté, co mu bylo uděleno vyhoštění, si našel právníka, který mu poradil požádat o mezinárodní ochranu. Ačkoliv se jeho žádost může jevit jako účelová, není tomu tak. Když absolvoval výslech na policii v ČR, vysvětlil jim životní situaci a zeptal se, zda může z těchto důvodů požádat o mezinárodní ochranu, policie odvětila, že nemůže. Dále uvedl, že má nedokončené středoškolské vzdělání a živil se zemědělstvím na vesnici. Problémy, s nimiž se ve vlasti potýkal, spočívaly ve výhrůžkách ze zabití žalobce a zapálení jeho domu, pokud začne mluvit. Žalobce totiž v X. policii nahlásil, jak se pašují do věznice X. Nahlášení učinil, protože tyto praktiky považoval za nebezpečné. Od té doby žalobci přicházely výhrůžné dopisy. Žalobce dopisy předložil okresní policii několik měsíců poté, co mu začaly přicházet. Poté upřesnil, že to bylo asi dva měsíce před odchodem do ČR. Policie mu sdělila, že to prošetří, ale ničeho se nedočkal a až do odjezdu se nic nezměnilo. Po návštěvě policie obdržel další dopisy. Dopisy měly vždy výhrůžný obsah a obdržel je asi desetkrát. X. občas žalobci přiznali, že v noci přijíždělo k jeho domu v Moldavsku auto s neznámými osobami, které ho hledaly. Osoby, které mu vyhrožovaly, nezná, nikdy se s nimi osobně nesetkal. Poté, co mu okresní policie neposkytla pomoc, obrátil se na krajskou policii, která mu též nemohla poskytnout pomoc a ochranu. Svá tvrzení o policii nemá jak prokázat, protože si nedělal kopie, neměl ani foťák a policie mu žádný dokument nedala. Policii podával hlášení o nezákonném předávání výše zmíněných věcí do věznic neustále, i přes výhrůžky soukromých osob. Po odmítnutí pašování zmíněných věcí do vězení obdržel výhrůžky, že ho zabijí. Od doby, co opustil vlast, ho nikdo nekontaktoval. Od X. se dozvěděl, že k jeho domu v Moldavsku jezdí auto s neznámými lidmi. Tuto informaci

- X. sdělili X. Žalobce ví, že hledají jeho, protože v domě nikdo jiný nežije. Dodal, že se neznámí lidé X. ptali přímo na něho. Naposledy ho takto hledali asi v srpnu roku 2024. V rámci země se nemůže přestěhovat jinam, protože je to malá země, v níž probíhá korupce, takže by byl snadno k vypátrání. Moldavskou policii od příjezdu do ČR nekontaktoval. Podle domněnky žalobce ho soukromé osoby hledají z důvodu, že podsvětí umí čekat a mohou čekat dlouho, než se vrátí. S moldavskou policií a jinými státními orgány nikdy neměl problém. Nikdy se nepotýkal s potížemi kvůli rase, národnosti, sexuální orientaci, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině, nebo politickému přesvědčení. Na závěr pohovoru žalobce zdůraznil, že je moldavská policie zkorumpovaná a napojená na podsvětí a je těžké u ní hledat ochranu. Když se na ni žalobce obracel, nevěděl, že je zkorumpovaná, jednal tedy v dobré víře.
12. Žalovaný shromáždil informace ohledně bezpečnostní a politické situace a stavu dodržování lidských práv v Moldavsku. Konkrétně Informace OAMP – Moldavsko: Situace moldavských občanů vracejících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Přístup úřadů a společnosti, přístup ke vzdělávání, lékařské péči, sociálním službám a na trh práce ze dne 16. 11. 2023 (dále jen „Informace OAMP ze dne 16. 11. 2023“) a Informace OAMP – Moldavsko: Základní přehled o zemi, ze dne 8. 10. 2024 (dále jen „Informace OAMP ze dne 8. 10. 2024“).
 13. Dne 5. 11. 2024 žalovaný vydal napadené rozhodnutí, kterým mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neudělil.
 14. Žalovaný uvedl, že vzhledem k tomu, že žalobce nebyl politicky aktivní, neuděluje se mu azyl podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný také poznamenal, že žalobcovy problémy ve vlasti neměly jakoukoliv souvislost s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo zastáváním určitých politických názorů, a proto mu azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu neudělil. V souvislosti s tím poukázal na účelovost podané žádosti, neboť o mezinárodní ochranu žalobce požádal až dva roky po příjezdu do ČR, tedy ve chvíli, kdy mu bylo uloženo správní vyhoštění.
 15. Pokud jde o udělení humanitárního azylu, žalovaný konstatoval, že je žalobce dospělý, plně svéprávný, zdravý a praceschopný. Není odkázán na péči jiné osoby, je si schopen sám obstarat obživu a nejsou zde žádné důvody, pro něž by nemohl vést samostatný život ve vlasti. Žalovaný neshledal, že by šlo o případ hodný zvláštního zřetele.
 16. Doplnkovou ochranu žalovaný neudělil, neboť žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by mu v případě návratu do vlasti hrozil trest smrti. Podle Informace OAMP ze dne 8. 10. 2024 moldavské zákony trest smrti nepřipouštějí za žádný trestný čin. Žalovaný dále konstatoval, že žalobci nehrozí v zemi původu ani mučení, jiné kruté nebo nelidské zacházení. Žalovaný poznamenal, že se mu tvrzení žalobce o snaze opakovaně řešit výhrůžky od soukromých osob u policie, kterou považoval za zkorumpovanou, jeví jako účelové s jednoznačným záměrem dodat jeho příběhu emocionální význam. Žalovaný odkázal na Informaci OAMP ze dne 8. 10. 2024, z níž vyplývá, že Moldavsko implementuje doporučení Evropské unie, Rady Evropy a OSN. Řadu reforem z oblasti politických a občanských práv země přijala v souvislosti s procesem vízové liberalizace. Po posledních prezidentských a parlamentních volbách Moldavsko posílilo právní stát, včetně reformy policie a kroků směřujících k reformě soudnictví. V Moldavsku působí Úřad veřejného ochránce práv, Agentura pro mezilidské vztahy a Rada pro prevenci diskriminace a zajištění rovnosti. Z Informace

OAMP ze dne 16. 11. 2023 vyplývá, že od roku 2006 poskytuje moldavská kancelář IOM asistenci při reintegraci pro všechny migranty, kteří se do vlasti vrátí, tudíž nedochází k diskriminaci ze strany moldavských úřadů. Obavy žalobce v souvislosti s jeho návratem po dlouhodobém pobytu v zahraničí žalovaný posoudil jako neopodstatněné. Dodal, že není podloženo, že osoby v autě, které mají zastavovat u domu žalobce a hledat ho, jsou tytéž osoby, které mu posílaly výhrůžné dopisy. Žalobce se od příjezdu do ČR nepokusil kontaktovat moldavskou policii s žádostí o pomoc. Žalovaný nepovažoval za pravděpodobné, že by soukromé osoby, které žalobci vyhrožovaly, vyčkávaly na návrat žalobce do vlasti a teprve poté dostaly svých výhrůžek. V době, kdy k výhrůžkám docházelo, žalobce nebyl ani jednou osobně konfrontován a nikdy nedošlo k fyzické potyčce. K možnosti vnitřního přesídlení žalovaný konstatoval, že mu nejsou známy překážky, pro něž by žalobce nemohl tento krok uskutečnit v případě jeho návratu do vlasti. Pouhá neochota žalobce není relevantním důvodem. Vedle toho žalovaný konstatoval, že v zemi původu žalobce neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žadateli považovat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

17. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci samé rozhodl soud bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalovaný výslovně ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, a žalobce k výzvě a poučení soudu nevyjádřil s takovým projednáním věci svůj nesouhlas.
18. Žalobcem předestřený azylový příběh spočívá v obavách z výhrůžek kriminálním podsvětím. Výhrůžky obsažené v dopisech započaly okamžikem, kdy žalobce nahlásil policii praktiky pašování X. Žalobce tyto informace nahlásil okolo X. Žalobce po několika měsících informoval okresní policii o výhrůžných dopisech. Podle jeho tvrzení to bylo asi X. měsíce před jeho odjezdem do ČR (přicestoval v X.). Policie žalobci sdělila, že danou věc prošetří. Poté, co žalobci přišly další výhrůžné dopisy, nahlásil tuto skutečnost krajské policii, která mu sdělila, že ho nemůže ochránit a nemůže mu pomoci. Od žalobcova odjezdu do ČR v X. výhrůžky ustaly. Sporadicky však u žalobcova domu v Moldavsku zastaví neznámé auto s lidmi, kteří ho hledají. Tyto informace dostává žalobce od X., který je ve spojení s X. Nakonec poukázal na zkorumpovanost tamní policie, která je na podsvětí napojená. Žalobce nyní namítá, že původně soukromoprávní spor s kriminálním podsvětím přerostl v pronásledování v důsledku nečinnosti moldavské policie.
19. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu *„původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu“*.
20. V souladu s ustálenou rozhodovací praxí správních soudů, aby hrozící nebezpečí od soukromé osoby (kriminálního podsvětí) bylo relevantním důvodem ve smyslu zákona o azylu, musela by k němu přistoupit ještě nečinnost státních orgánů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, ze dne 14. 6.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

2007, č. j. 9 Azs 49/2007-68, 24. 11. 2016, č. j. 5 Azs 251/2016-19, a ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016-31). Tato nečinnost by mohla spočívat v neschopnosti či neochotě těchto orgánů poskytnout přiměřenou ochranu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003-36, ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, a ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62). Jestliže ze zpráv o zemi původu, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, nelze považovat vyhrožování ze strany soukromých osob za pronásledování či vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2008, č. j. 4 Azs 38/2003-36).

21. Podle výše uvedené judikatury by obava ze soukromé osoby (kriminálního podsvětí) mohla být důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žalobce domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout. Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 185/2004-45, uvedl, že *„[z]a pronásledování by mohlo být v souvislosti s ohrožením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.“* Soud má za to, že tomu tak v případě žalobce není.
22. Soud konstatuje, že žalovaný své zamítavé rozhodnutí postavil zejména na možnosti vnitřní ochrany, spolu s konstatováním účelovosti žádosti žalobce.
23. Žalobce v projednávané věci tvrdil, že se na policii s žádostí o pomoc obrátil, ta však nekonala a nepomohla mu.
24. Soud shrnuje, že žalobce vypověděl, že informoval policii o kriminálních praktikách pašování do věznice někdy v X., žalobci následně bylo vyhrožováno dopisy, nějakou dobu čekal, zda tyto výhrůžky neustanou, pak to šel ohlásit na okresní policii, policie slíbila prošetření jeho případu, když se nic nedělo, šel na krajskou policii, tam mu také nepomohli. X. již podle razítka v cestovním dokladu opustil Moldavsko a X. vstoupil přes X. do Schengenu. Byť soud po vytvoření časové osy konstatuje, že je vyloučen sled událostí přesně tak, jak jej líčí žalobce, a žalovaný měl na tyto skutečnosti při pohovoru upozornit a dát žalobci prostor k vysvětlení, lze dle názoru soudu vycházet alespoň ze souslednosti jednotlivých událostí – tj. propuštění z žalobce z X. v X., oznámení praktik pašování na policii, výhrůžky žalobci kriminálním podsvětím, nahlášení výhrůžek okresní policii, nahlášení výhrůžek krajské policii, vycestování X.
25. Z těchto skutečností je zřejmé, že policie neměla žádný časový prostor k prošetření oznámení žalobce, nelze tedy uzavřít, že mu pomoc byla odmítnuta, či že policie byla nečinná. Ostatně žalobce výslovně uvedl, že okresní policie žalobci sdělila, že se výhrůžkami zabývat bude. Ze zpráv o zemi původu je pak zřejmé, že policie není v Moldavsku jediným státním orgánem, který by se mohl obavami žalobce zabývat, lze se např. obrátit na Úřad veřejného ochránce práv. Dále soud dodává, že domněnky žalobce o zkorumpovanosti policie jsou ničím nepodložené a jde o subjektivní a zcela obecné teze. Žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých dovozuje zkorumpovanost policie v Moldavsku. Soud v tomto ohledu upozorňuje, že relevantním argumentem pro zpochybnění dostupnosti ochrany nemůžou být hypotetické závěry žalobce o neschopnosti nebo neobjektivních postupech těchto

orgánů (srov. přiměřeně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2021, č. j. 8 Azs 87/2021-37, nebo ze dne 17. 12. 2021, č. j. 8 Azs 211/2020-107).

26. Soud s ohledem na výše uvedené konstatuje, že žalovaný nepochybil, když neshledal obavy žalobce azylově relevantními. Z Informace OAMP ze dne 8. 10. 2024, kterou žalovaný rozvedl v napadeném rozhodnutí, jednoznačně vyplývá, že moldavské státní orgány jsou schopny poskytnout ochranu svým občanům před protiprávními jednáními, a to ať už s odkazem na reformy policie či soudnictví, nebo na existenci nezávislého Úřadu veřejného ochránce práv. Žalobce nevyužil všech dostupných prostředků ochrany tamními státními orgány, namísto toho zemi opustil. Soud toliko dodává, že by považoval za vhodné, aby žalovaný v obdobných případech vycházel ze zpráv o zemi původu, které jsou více zaměřené přímo na činnost policie a problematiku související s prošetřováním trestných činů. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce (zastoupený advokátem) v žalobě nespороval zjištění žalovaného z pořízených informací o zemi původu, ani nepoukázal na žádné zprávy, které by popisovaly nefunkčnost policie v Moldavsku, soud shledal obstarané podklady žalovaným za dostačující pro posouzení obav žalobce.
27. Žalovaný též v napadeném rozhodnutí poukázal na určité rozpory či nelogičnosti v tvrzeních žalobce a na časovou prodlevu při podání žádosti o mezinárodní ochranu, komplexní posouzení věrohodnosti nicméně neprovedl (výchozí k posuzování věrohodnosti žadatele a jeho azylového příběhu shrnuje Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 30/2023-24).
28. Časová prodleva při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a skutečnost, že žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až poté, co tu delší dobu nelegálně pracoval a byl zadržen policií a bylo mu uloženo správní vyhoštění, skutečně může významně oslabovat věrohodnost výpovědi žalobce, avšak tyto skutečnosti samy o sobě nevylučují žalobce z možnosti požívat mezinárodní ochranu, splňuje-li zákonem stanovené podmínky pro její udělení, jak Nejvyšší správní soud konstatoval již v rozsudku ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49, ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004-50, nověji pak v rozsudku ze dne 15. 10. 2024, č. j. 5 Azs 306/2023-55. Stejně tak by bylo možné v projednávaném případě zohlednit i skutečnost, že žalobce vypověděl, že se rozhodl vycestovat hned po svém propuštění z X. v X., události, o které opřel svůj azylový příběh, se staly až o několik měsíců později, zjevně tedy nebyly (jediným) důvodem pro vycestování žalobce. Z judikatury dále plyne, že skutečnost, že žadatele vedla k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany také snaha o legalizaci pobytu na území ČR, nepostačuje sama o sobě k neudělení mezinárodní ochrany, neboť ta ještě nevylučuje, že žadatel by v případě návratu do této země čelil azylově relevantnímu nebezpečí.
29. Soud má za to, že se žalovaný v projednávané věci měl primárně zaměřit právě na otázku posouzení věrohodnosti azylového příběhu žalobce, když vnitřní ochrana je až třetím aspektem posuzování důvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu. Má smysl se jí zabývat, až pokud je azylový příběh věrohodný a plyne z něj, že by v případě návratu do země původu žadatel čelil pronásledování nebo vážné újmě (shodně rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 10. 2024, č. j. 41 Az 8/2024-38). Přesto napadené rozhodnutí ze shora uvedených důvodů lze hodnotit věcně správné, případná drobná pochybení správního orgánu neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

30. Další žalobní námitky dle názoru soudu směřují do jiného rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný výslovně posuzoval i humanitární azyl, i doplňkovou ochranu, komparace první a druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany nemohla být provedena, neboť jde o první žádost, která byla posouzena meritorně, konečně žalovaný ani nevycházel z konceptu bezpečné země původu.
31. Soud dodává, že podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Soud připomíná, že na něj není právní nárok a je jej možné udělit jen v případech zvláštního zřetele hodných. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55 vyslovil, že: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“* (srov. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33, či jeho usnesení ze dne 19. 11. 2020, č. j. 6 Azs 179/2020-32). Humanitární azyl je kombinací neurčitěho právního pojmu a správního uvážení, které soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. hodnotí pouze omezeně (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, a ze dne 9. 9. 2022, č. j. 5 Azs 307/2020-36). K vyložení omezeného soudního přezkumu soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48 a jeho závěr, že: *„Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí diskrečního oprávnění správního orgánu. Soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů.“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, či jeho usnesení ze dne 24. 3. 2014, č. j. 8 Azs 16/2013-56).
32. Žalovaný postupoval v souladu s požadavky kladenými judikaturou Nejvyššího správního soudu při posouzení udělení humanitárního azylu. Pozornost zaměřil na rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Poukázal na to, že žalobce je dospělou, svéprávnou a práceschopnou osobou, která je objektivně schopna zajišťovat si životní potřeby. Žalobce rovněž při pohovoru uvedl, že je zcela zdravý. Žalobce byl v ČR nelegálně zaměstnán a v případě jeho návratu do vlasti mu nehrozí postih moldavskými státními orgány. Žalovaný dospěl k závěru, že nevyplynul žádný zvláštního zřetele hodný důvod k udělení humanitárního azylu. Není pravdou, že by se žalovaný vůbec nezaobíral možnostmi udělení humanitárního azylu. Naopak zcela logickým a přezkoumatelným způsobem popsal situaci žalobce a zdůvodnil úvahy, proč humanitární azyl neudělil.
33. O doplňkové ochraně podle § 14a zákona o azylu platí, že ji je možné přiznat, pokud žadatel o mezinárodní ochranu nesplňuje důvody pro udělení azylu a existuje-li důvodná

obava, že by mu po návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Skutečné nebezpečí vážné újmy specifikuje ust. § 14a odst. 2 písm. a) – c) zákona o azylu. Intenzita nebezpečí vážné újmy přitom musí vykazovat určitý stupeň, musí se jednat o reálné nebezpečí (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2009, č. j. 9 Azs 69/2008-79, ze dne 19. 3. 2008, č. j. 9 Azs 175/2007-49, ze dne 27. 9. 2011, č. j. 8 Azs 10/2011-89, a ze dne 22. 11. 2010, č. j. 8 Azs 12/2010-64).

34. Žalovaný se podmínkami uložení doplňkové ochrany zabýval na str. 5-6 napadeného rozhodnutí. Při jejich posouzení vycházel z výpovědi žalobce, jakož i z opatřených zpráv o zemi původu. Z těchto vyplývá, že po posledních prezidentských a parlamentních volbách Moldavsko posílilo právní stát, včetně reformy policie a kroků směřujících k reformě soudnictví. V Moldavsku působí Úřad veřejného ochránce práv, Agentura pro mezilidské vztahy a Rada pro prevenci diskriminace a zajištění rovnosti. Od roku 2006 poskytuje moldavská kancelář IOM asistenci při reintegraci pro všechny migranty, kteří se do vlasti vrátí, tudíž nedochází k diskriminaci ze strany moldavských úřadů. Moldavsko je zemí, jejíž právní předpisy neumožňují udělit trest smrti za žádný trestní čin (srov. Informace OAMP ze dne 8. 10. 2024). Žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádné okolnosti, na jejichž základě by mohlo žalobci v případě návratu hrozit nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení či trestání. Žalobce žalovanému sdělil, že ve vlasti žádné problémy se státními orgány neměl a nic nenásvědčuje opaku v případě návratu. Pokud se jedná o problémy s kriminálním podsvětím, soud odkazuje na svou argumentaci k § 12 zákona o azylu a nevyčerpání dostupné vnitřní ochrany, neboť totožné požadavky klade zákon o azylu i na otázku posouzení hrozící vážné újmy v případě návratu do vlasti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62). V zemi neprobíhá ani ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobcem popisované potíže tak nelze subsumovat pod výše definovanou hrozbu vážné újmy a lze shrnout, že se žalovaný zaobíral možnostmi udělení doplňkové ochrany a napadené rozhodnutí je v tomto ohledu přezkoumatelné. Ze zpráv o zemi původu, jež jsou součástí správního spisu, vyplývá, že Moldavsko je funkčním státem v poskytování ochrany svým občanům před protiprávními jednáními, zavedlo v posledních letech řadu reforem k utužení právního státu. Ze zpráv je zřejmé, že v zemi nepanuje obecně nebezpečná situace.
35. Žalobce se domníval, že pořízení a vypořádání důkazů je nedostatečné a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 4 Ads 17/2007-66, týkající se náležitostí odůvodnění. Tvrdil, že z napadeného rozhodnutí nevyplývá, co si žalovaný myslí o důvodech jeho obav. Konkrétně však pochybení žalovaného nespécifikuje. Na tomto místě soud upozorňuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, „*[l]ičení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých "obvyklých" nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem.*“
36. V obecné rovině lze konstatovat, že žalovaný vyjádřil své úvahy nad posouzením důvodů k udělení každé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a soud uzavírá, že napadené rozhodnutí v těchto ohledech nezaostává.

37. Soud též pro úplnost dodává, že vyjádření žalovaného k možnosti vnitřního přesídlení (tedy že „žalovanému nejsou známy žádné překážky přesídlení žalobce“) by nemohlo samo o sobě obstát, když v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu „je při posuzování možnosti vnitřní ochrany nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Je třeba se zabývat zejména její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele (např. pohlaví, etnická příslušnost, rodinné vazby, zdravotní stav, věk a ekonomická situace), účinností vnitřní ochrany a postavením žadatele po jeho přesunu z hlediska respektování a zajištění základních lidských práv v místě vnitřní ochrany. Rovněž je třeba zvážit bezpečnost žadatele, a to jak při přesunu do cílové části země, tak po jeho přesídlení.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2016, č. j. 1 Azs 113/2016-29, odst. [25]; či ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93, č. 1551/2008 Sb. NSS). V jiném rozhodnutí bylo poukázáno na nutnost „posoudit čtyři kritéria: (1) zda je jiná část země pro žadatele dostupná; (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Tyto čtyři podmínky musí být splněny kumulativně a při jejich posouzení je třeba brát v potaz celkové poměry panující v zemi původu a osobní poměry žadatele“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74).
38. Tato argumentace však byla zjevně použita jen nad rámec základního posouzení, když žalovaný shledal možnost využití vnitřní ochrany.
39. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí vydal žalovaný v souladu se zákonem. Žalobu proto podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.
40. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. března 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.